

Secretariaat:

Antonio Vivaldistraat 2-8, 1083 GR Amsterdam
Postbus 7984, 1008 AD Amsterdam

T +31(0)20 301 02 35

F +31(0)20 301 03 02

rj@rjnet.nl

www.rjnet.nl

RJ-Uiting 2016-10: ‘Richtlijn 610 Pensioenfondsen - Bestuursverslag’

Inleiding

De Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) wijzigt via deze RJ-Uiting alinea 503 en 504 van de huidige Richtlijn 610 Pensioenfondsen (aangepast 2015). Deze wijzigingen houden verband met een aantal toelichtingsvereisten uit de Pensioenwet en het Besluit uitvoering Pensioenwet betreffende het bestuursverslag welke niet in RJ 610 Pensioenfondsen waren opgenomen.

Belangrijkste wijzigingen ten opzichte van Richtlijn 610 (aangepast 2015)

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de huidige RJ 610 Pensioenfondsen (aangepast 2015) betreffen:

- a. In alinea 503 is op grond van het Besluit uitvoering Pensioenwet de bepaling toegevoegd dat de kosten van vermogensbeheer en transactiekosten worden opgenomen als totaal bedrag en als percentage van het in het verslagjaar gemiddeld belegde vermogen; en
- b. In alinea 504 is een overzicht opgenomen van de overige wettelijke eisen per 1juni 2016 die de Pensioenwet stelt aan het bestuursverslag. Toegevoegd zijn onder andere de wettelijke eisen ten aanzien van dwangsommen en bestuurlijke boeten, herstelplannen, samenstelling van de diverse organen van het Pensioenfonds, de hoogte van de diverse premies en op welke wijze in het beleggingsbeleid rekening wordt gehouden met milieu en klimaat, mensenrechten en sociale verhoudingen.

Toepassing en ingangsdatum

De gewijzigde alinea's zullen van toepassing zijn voor jaarrekeningen over boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2016.

Amsterdam, 4 juli 2016

Bestuursverslag

610.503 Op grond van de wettelijke eisen van artikel 2:391 BW wordt een bestuursverslag opgesteld. Hoofdstuk 400_Bestuursverslag is van toepassing. Specifiek voor pensioenfondsen wordt de volgende informatie over de gang van zaken gedurende het verslagjaar en de toestand per balansdatum vermeld.

Algemene informatie

- samenstelling van bestuur en overige organen van het pensioenfonds;
- statutaire doelstellingen;
- inhoud van en wijziging in belangrijkste kernactiviteiten, pensioenovereenkomst, uitvoeringsovereenkomst, pensioenregeling en/of pensioenreglement, producten en diensten van het pensioenfonds, alsmede de categorieën belanghebbenden.

Financiële informatie

Onder de financiële informatie neemt het pensioenfonds een samenvatting van en toelichting op de financiële positie van het pensioenfonds en de ontwikkeling daarin gedurende het verslagjaar op waarbij aandacht wordt geschonken aan:

- ten aanzien van de beleggingen:
  - interne en externe ontwikkelingen ten aanzien van beleggingen en rendementen (waarbij de samenstelling van de rendementen wordt weergegeven voor en na aftrek van kosten van vermogensbeheer en/of transactiekosten);
  - vergelijking van het totaal rendement met de voor het pensioenfonds van toepassing zijnde benchmarks en de z-score (indien van toepassing);
  - inzicht in de kosten van vermogensbeheer en transactiekosten, waarbij de kosten van vermogensbeheer en de transactiekosten worden verbijzonderd naar beleggingscategorie. Hierbij worden de eventuele afwijkingen tussen de in het bestuursverslag en in de jaarrekening opgenomen bedragen toegelicht. Op grond van artikel 45a PW en artikel 10b Besluit uitvoering Pensioenwet worden de kosten van vermogensbeheer en de transactiekosten opgenomen als totaal bedrag en als percentage van het in het verslagjaar gemiddeld belegde vermogen.
- ten aanzien van de pensioenen:
  - interne en externe ontwikkelingen;
  - ontwikkelingen in het aantal deelnemers, gespecificeerd naar te onderscheiden categorieën;
- inzicht in de kosten van pensioenbeheer.

Op grond van artikel 45a PW en artikel 10b Besluit uitvoering Pensioenwet worden deze kosten opgenomen als totaalbedrag en als bedrag per actieve deelnemer en pensioengerechtigde.
- samenvatting van het actuariële verslag met inbegrip van de actuariële analyse, de uitkomsten van de solvabiliteitstoets, en het oordeel van de actuaris over de financiële positie;
- informatie over de tussen een pensioenfonds en een (de) werkgever(s) getroffen overeenkomst betreffende de financiering en de uitvoering;
- informatie over (vereiste) dekkingsgraden zoals die door het pensioenfonds worden gehanteerd alsmede in hoeverre hieraan wordt voldaan.

Risicoparaagraaf ten aanzien van de doelstellingen en het beleid alsmede het gebruik van financiële instrumenten, voor zover niet reeds elders in de jaarrekening of het bestuursverslag opgenomen.

Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar alinea 403.

Informatie over de verwachte gang van zaken

Deze informatie kan separaat of als onderdeel van bovenstaande beschouwing worden opgenomen.

610.504 Op grond van de Pensioenwet worden verder de volgende gegevens in het bestuursverslag vermeld, indien van toepassing:

- informatie over de haalbaarheidstoets en de reële dekkingsgraad (artikel 46a lid 3 PW);
- of in het afgelopen boekjaar:
  - dwangsommen en bestuurlijke boeten zijn opgelegd, en zo ja, hoeveel deze in totaal hebben bedragen (artikel 96 sub a PW);
  - een aanwijzing als bedoeld in artikel 171 van de Pensioenwet aan de pensioenuitvoerder is gegeven (artikel 96 sub b PW);
  - een bewindvoerder als bedoeld in artikel 173 van de Pensioenwet is aangesteld (artikel 96 sub c PW);
  - een herstelplan als bedoeld in artikel 138 of artikel 139 van toepassing is (artikel 96 sub d PW);
  - de situatie, bedoeld in artikel 172 van de Pensioenwet, waarin de bevoegdheidsuitoefening van alle of bepaalde organen van een pensioenfonds is gebonden aan toestemming van de toezichthouder, is beëindigd (artikel 96 sub e PW);
- een verantwoording van de raad van toezicht over de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden (artikel 104 lid 2 PW);
- een rapportage over de samenstelling naar leeftijd en geslacht van het verantwoordingsorgaan, het belanghebbendenorgaan en het bestuur en over de inspanningen die zijn verricht om diversiteit in de organen van het pensioenfonds te bevorderen (artikel 107 PW);
- een oordeel van het verantwoordingsorgaan over het handelen van het bestuur, over het door het bestuur uitgevoerde beleid, evenals over beleidskeuzes voor de toekomst, alsmede een reactie van het bestuur daarop (artikel 115a PW);
- een oordeel van het belanghebbendenorgaan over het handelen van het bestuur, over het door het bestuur uitgevoerde beleid, evenals over beleidskeuzes voor de toekomst, alsmede een reactie van het bestuur daarop (artikel 115c PW);
- de hoogte van de totale kostendekkende premie (artikel 130 sub a PW);
- de hoogte van de totale gedempte premie (artikel 130 sub b PW);
- de hoogte van de totale feitelijke premie (artikel 130 sub c PW);
- de samenstelling van de feitelijke premie en de hoogte van de premiecomponenten (artikel 130a PW);
- op welke wijze in het beleggingsbeleid rekening wordt gehouden met milieu en klimaat, mensenrechten en sociale verhoudingen (artikel 135 lid 4 PW); en
- of de principes uit de Code Pensioenfondsen zijn nageleefd. Als de principes niet zijn nageleefd of het pensioenfonds niet voornemens is deze in het lopende en daarop volgende boekjaar na te leven, wordt daarvan gemotiveerd opgave gedaan (artikel 11 Besluit uitvoering PW).

- **De volgende toelichtingen dienen te worden verstrekt indien van toepassing:**
  - informatie over het herstelplan in geval van reservetekort, getroffen maatregelen en realisatie; en
  - informatie over achterstanden in de indexatie.